

15.78x22.42	1	עמוד 33	כותרת - ידיעות אחרונות	22/09/2013	38894531-1
אקדמי למשפט ועסקים דוד מנשרי נשיא המרכז האקדמי למשפ - 26330					

דעות אחרונות

22.9.2013

דוד מנשרי • האיתותים מטהרן

מפגש של אינטרסים

השבוע עומד בסימן מתקפת הנחמדות האיראנית לקראת ביקורו של הנשיא רוחאני בניו יורק. מכונת הסברה משומנת גויסה למבצע יחסי ציבור, שתכליתו להראות את פניה המחייכות של איראן ואת נכונותה לה' פשרת המתח עם המערב, כולל בחינה מחדש של מדיניות הגרעין.

הסיבות לשינוי באיראן מגוונות. תסכול בקרב הרור החדש, שהמהפכה לא ענתה על ציפיותיו לצדק חברתי ופוליטי – ללחם ולחופש. לרורשי הרפורמות הייתה עדנה מחודשת. הנשיאים לשעבר רפסנג'אני וח'אתמי נותנים אף הם רוח גבית למגמה זו. "האביב הערבי" שלח איתותים מאיימים לעבר המשטה. בת בריתה היחידה, סוריה, הפכה לנטל, מעמדו של חיובאללה נפגע והיחסים עם שכנותיה המוסלמיות הוחמרו. ומעל הכל, הסנקציות פגעו באיראן כלכלית והיא חשה מגודה.

בניגוד לתדמיתה, איראן היא מדינה לחיצה. כל אימת שהייתה התנגשות בין האידיאולוגיה המהפכנית והאינטרס הלאומי (או של המשטר) – גבר האינטרס. איראן היום לחוץ צה וזקוקה לשינוי.

כבר ערב הבחירות אותה רוחאני על נחישותו לצאת לדרך חדשה. הדבר התבטא בהרכב ממשלתו ובשורת הצהרות. רוחאני טען שיש לו מנדט מחמינאי להוביל שינוי; וחמינאי הצהיר כי ארצו אינה רוצה בפצצה גרעינית, כי זה מנוגד לעקרונות האיסלאם, וצידד במדיניות של "גמישות הרואית".

האיתותים מאיראן התקבלו בברכה בארה"ב. אובמה, שמלכח תחילה חיפשה צוהר להידברות עם איראן, צפה לאחורונה בדאגה בירידת מעמדה של ארצו באזור וכיירדה בפופולריות שלו. האירועים בסוריה העמידו אותו במצב קשה. התפקיד שמילאה רוסיה (בתמיכת איראן) בפתרון המשבר העניק לו קרש הצלה, אף גם היווה גלולה מרה. כך נוצרה מציאות שבה שני הצדדים חלשים, ורוחאני ואובמה זקוקים זה לזה.

אך הדרך להשגת שינוי ממשי אינה קלה. משקעי העבר וחור' סר האמון ההדדי אינם ניתנים להסרה במחי יד. קבוצות חזקות באיראן עדיין מתנגדות לפשרה עם ארה"ב ולנסיגה מתוכנית הגרעין. רוחאני מודע לעומק ההתנגדות למדיניותו בקרב בכיי רים בממשל ולכך שהאור הירוק מחמינאי אינו ללא תנאי. לא ברור גם עד כמה רחוק מוכן הוא עצמו ללכת.

לא ברור גם אם המערב יספק לו את הסחורה ועד כמה תור' כל ארה"ב להמתין עד שהמגעים יניבו תוצאות ממשיות. הסיבה העיקרית לנכונות האיראנית להפשרה היא הרצון להסיר את הסנקציות. מנגד, יהיה זה לא גבוה להסיר את הגורם העיקרי שגרם לאיראן לצרד בשינוי. כדי למצוא דרך מסבך זה יש צורך באקרובטיקה דיפלומטית ובתהליך שדורש זמן. כל זאת בעת שהצנטריפוגות מסתובבות והזמן אוזל במהירות.

ומה איתנו? הדבר הטוב ביותר שיכול לקרות לישראל הוא שהיא תישאר שולית בדיפלומטיה הפומבית בימים הקרור' ביס. שיפור ביחסי ארה"ב ואיראן אינו בהכרח מנוגד לאינטרס הישראלי, בהנחה שארה"ב תישאר נאמנה לעקרונותיה ולהת' חייבויותיה. ישראל אפילו יכולה ליהנות ממנו.

לנתניהו תינתן הזדמנות לבקרת נזקים בכיקורו הקרוב בא' רה"ב. יהיה צורך לוודא שוויתורים לאיראן לא ישולמו במטבע ישראלי וכי התקדמות איראן לגרעין תיבלם. הדיפלומטים הישראליים יצטרכו לעבוד קשה כדי למנוע פרצות כברית הט' רנס'אטלנטית שהביאה לסנקציות יעילות, ולוודא שהלחץ לא יוסר כל עוד נושא הגרעין לא נסגר. תזווה בנושא הפלסטיני, הידוק התיאום עם מדינות ערב החוששות מאיראן והידברות עם מוסקבה יוכלו אף הם לסייע.

בינתיים צריך ראש הממשלה לתרגם לאנגלית את המש' פט הרלוונטי לנושא האיראני – "ייתנו, יקבלו; לא ייתנו, לא יקבלו" – ולשכנע את ארה"ב ובנות בריתה לפעול לפיו. גורל הגרעין האיראני אינו תלוי רק ברצונה הטוב של איראן, אלא גם בלכידות, בנחרצות ובתקיפות של המערב. השיחות עם איראן הן האמצעי לפתרון הבעיות; הן אינן המטרה. ■

• פרופ' מנשרי הוא נשיא המרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברמת-גן וחוקר בכיר במרכז אליאנס ללימודים איראניים באוניברסיטת תיא.

10.22x27.92	1	עמוד 64	סקופ דרום - אשקלון	04/09/2013	38830215-0
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

אטיאס מול מאות תומכים: "תמיד נהיה שם בשבילכם"

500 תומכים הגיעו להרמת הכוסית של 'צעירי אשקלון' באולמי 'לשם' • יו"ר הרשימה משה אטיאס הפתיע את הנוכחים כאשר ביקש מהם באמצע הנאום לרשום את מספרו הסלולרי: "תמיד אשאר זמין"

"עושים מהלב". אטיאס
צילום: צח טייאר

מפגן כוח ל'צעירי אשקלון': כחמש מאות תושבים מכל הגילאים הגיעו ביום ראשון האחרון לאולמי 'לשם' באשקלון, כדי להביע תמיכה ברשימה החדשה, בראשה עומד משה אטיאס.

את הערב הנחתה בהצלחה רבה ירדן מצליח, והוא נפתח בסרטון מיוחד בו שטחו בכירי הרשימה את ה'אני מאמין' שלהם ודנו בנושאים הבערים כיום לצעירים: דיור בר-השגה, חיילים משוחררים, תעסוקה לצעירים ושוקום הספורט. בסרטון הופיעו גם קובי בל, סגן יו"ר המרכז למשפט ועסקים ברמת-גן, וכן ליאת גססה, סטודנטית לחינוך במכללת אשקלון, שהצטרפו לא מכבר ל'צעירי אשקלון'.

לאחר מכן עלה הרב משה פלס לברך בפרוס השנה החדשה. אחריו המשיך יוסי כהן, יו"ר האיחוד הלאומי בעיר ומהדמויות הבולטות ברשימת 'צעירי אשקלון' ובענף הספורט המקומי, בנאום סוחף משלו.

גם נתי פרץ, יו"ר אגודת הסטודנטים במכללה האקדמית אשקלון, נשא דברים שאף אחד באולם לא יכול להישאר אדיש אליהם. הוא דיבר על הנקודות הכואבות לסטודנטים ולצעירים בעיר והלהיב את הקהל.

איתמר שמעוני, המועמד לראשות העיר, הגיע אף הוא לכנס. "אני לא יודע לאיזה ראש עיר יצביע אטיאס", אמר, "אבל אני איתו. הוא בחור עם גשמה, בחור עם עשייה, בחור שהולך להיות ההפתעה של הבחירות."

אחריו עלה יורם גניש, פעיל בקרב הורים לילדים בעלי צרכים מיוחדים. "אטיאס היחיד שנתן ולא ביקש", אמר גניש. "אני משוכנע שבדרך שלו הוא יצליח". בין לבין ניגנה להקת הנוער המוצלחת 'סספנדד-פור', מבית הספר לאמנויות, מספר שירים וריגשה את הנוכחים.

ולקינוח הגיע נאומו של אטיאס, שהרעיד את האולם ונקטע לסירוגין בשל מחזאות הכפיים הסוערות.

"זה לא סוד שאין לנו תקציבי עתק", אמר. "לא עומדים מאחורינו בעלי הון ועסקנים ולא טייקוני גדל"ן וקבלנים. אני לא רואה בזה חסרון - ההיפך הוא הנכון: אז במקום צי של רכבים ביום הבחירות, יהיו לנו צי של מתנדבים. ובמקום שלטי חוצות יקרים, יש לנו שלטים על הבתים. במערכת בחירות בה הכסף תופס תפקיד כה מרכזי, אני גאה לראות כמה הפעילים שלנו עושים הכל מהלב. כמה הם נותנים את הנשמה."

"אבל הכי חשוב, ביום שאחרי הבחירות אנחנו לא נהיה חייבים לאף אחד. לא תפקידים, לא מכרזים, ולא טובות הנאה. אנחנו כן נהיה חייבים למישהו אחד. לכם, תושבי העיר, אלה שהביאו אותנו לשולחן המועצה. וככאלה, תמיד נהיה שם בשבילכם. אז תשלפו את הסלולרים שלכם ותרשמו את המספר שלי, כי אני תמיד אשאר זמין, אני תמיד אענה, גם ביום שאחרי."